

N°2 JUNI 2016

patos

elle

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN

VÄNSKAP,
GLÄDJE OCH
ALLVAR

30 000 konfirmander
fyller våra kyrkor
varje år.
[s.10](#)

FALLENS
DAGAR ÄR
NÄRA

Frans på scenen
vid Sveriges äldsta
stadsfestival.
[s.26](#)

THERESE MCDONALD

En underhållare som står
upp för sina åsikter.

Svenska kyrkan
TROLLHÄTTAN

4

Humor och allvar
Therese McDonald
vet vad hon tycker

21

Soliga toner
Trollhättans kyrka fylls
av onsdagsmusik

10

Nya vänskapsband
Konfirmation med
många mervärden

14

Kryss & Sudoku
Ny chans att vinna
kaffe helt rättvist

12

En botanisk duo
Karin och Anders Bohlin
har fångat Håjums natur

22

Idyllen Gräsviken
Arne Hallin var nöjd med
premiärutflykten

16

Sommar med kyrkan
Caféer, vandringar
och öppen kyrka

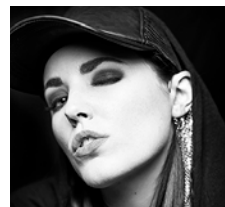
20

Tips att lusläsa
Sommartider
är boktider

21

Lär dig konsten
Hoppa på höstens
kurs i ikonmålning

26

100 000 besökare
Storpublik väntar Miriam
Bryant på Fallens Dagar

Magasinet Patos delas ut 4 gånger per år till samtliga 22 000 hushåll inom Trollhättans pastorat (Trollhättans, Lextorps och Götalundens församlingar)

ANSVARIG UTGIVARE: Maria Classon
REDAKTÖR: Ulf Sundberg
REDAKTION: Maria Classon, Katharina Klingborg, Marie-Louise Svensson, Thorgny Skantz, Anne Jensen, Eivor Rova, Ulf Sundberg och Roger Patriksson
TEXT, PRODUKTION OCH FORMGIVNING: Profil Kommunikation

TRYCKERI: Cella Grafiska
PAPPER: Omslag Galerie art silk 300g, inlägga Edixion offset 150g
DISTRIBUTION: Västsvensk Tidningsdistribution
UPPLAGA: 24 000

POSTADRESS: Box 161,
461 24 Trollhättan
BESÖKSADRESS:
Kyrkans hus, Drottninggatan 42
TELEFON: 0520-47 29 00
VID UTEBLIVEN TIDNING
Ring 0520-42 27 00

VI SES I SOMMAR

INFÖR SOMMAREN ÄR det många av oss som ser fram emot att träffa människor som vi inte riktigt hinner umgås med resten av året. Vänner och släktingar som bor på olika orter får antligen tillfälle att ses under semesterresan, ett glatt midsommarfirande eller varför inte på ett härligt sommarbröllop. Att åka på cup med sina kompisar i fotbollslaget eller dra iväg på konserter ger också nya upplevelser och nya minnen.

ÄVEN HÄR I Patos får du möjligheten att lära känna nya människor. Trollhättans senaste kreativitetsstipendiat, Therese McDonald har minst sagt ett stort patos för det hon gör. Makarna Karin och Anders Bohlin drivs också av ett starkt engagemang. Deras botaniska nyfikenhet verkar aldrig upphöra. Samma nyfikenhet hittar vi hos konfirmanderna Samuel Karlsson och Moa Lundholm, som med sina olika ingångar inför sin konfirmandtid ändå hittade gemensamma grundläggande värden. Som vikten av vänskap och att lyssna på varandras tankar och funderingar.

SVENSKA KYRKAN I Trollhättan bjuder in till massor av mötesplatser även under juni, juli och augusti. Och om vi inte syns där så kanske vi träffas under en solig promenad i stan eller vid våra vackra områden runt slussarna och fallen. Jag önskar dig en riktigt härlig sommar!

Maria Classon

Maria Classon
Kyrkoherde
Trollhättans pastorat

Jag kan inte bara stänga av
hjärnan och logga ut. Det pågår
en ständig process där inne.

Text: Erik Torstensson
Bild: Jerry Lövberg

EN ROLIG HISTORIA

Therese McDonald är lite av en allkonstnär. Men oavsett vad hon tar sig för finns skrattet med i bilden. Nu brottas Trollhättans senaste kreativitetsstipendiat med en stå-upp-föreställning om stadens hundraåriga historia.

5

Föreläsare, journalist, skribent, komiker och radiopratare är några av titlarna hon kan skriva på visitkortet. Hon har även jobbat många år med marknadsföring och haft ett speciellt fokus på e-handel.

Bland annat i rollen som högskolelärare.

Hon kan också skriva till projektledare på 2E Digital, där hon jobbar med att få produktionsbolag och arenor att hitta nya vägar inom försäljning och marknadsföring av nöjesevenemang. Företaget är en del av 2Entertain, som är Nordens ledande nöjesarrangör och ligger bakom en rad av de största och mest publikdragande showerna på exempelvis Rondo i Göteborg.

– Jag är länken mellan artisterna och arrangörerna och ser till att upplägget funkar för den produktion jag ansvarar för. Jag brukar säga att jag

jobbar med intern massage. Det handlar om att få ihop en bra helhet där alla är nöjda och se till att hela arrangemanget funkar. Det är himla roligt och väldigt lärorikt, säger Therese, som har många års egen erfarenhet av nöjesbranschen.

Hon har bland annat jobbat för Raw Comedy Club i Stockholm, där hon ansvarat för flera Sverigeturnéer med såväl internationella som våra mest populära svenska stå-upp-komiker. Samtidigt har hon själv etablerat sig på stand-up-scenen och har bland annat satt upp flera egenproducerade föreställningar på hemmaplan. Med stor träffsäkerhet betraktar hon sin och omvärldens ibland kryptiska tillvaro i ett samhälle som inte alltid är logiskt. Det som förefaller så självklart när hon intar scenen är dock långt ifrån lika lustfyllt i skapandeprocessen.

Vill jag ha förändring så försöker jag ta tag i det. Det var så det var när jag startade den lokala stand-up-klubben. Jag tyckte att det saknades en sådan scen i Trollhättan.

– Det är verkligen mycket ångest inför varje ny föreställning, men på något sätt kompenseras det av stunderna när man känner att det funkar och publiken trivs. Och jag känner en sådan respekt för att människor faktiskt lägger sin fritid på att komma och se mig uppträda, säger hon.

VÅREN 2014 STARTADE Therese tillsammans med sin kollega Rickard Karlsson stand-up-klubben Amused comedy club i Trollhättan och Uddevalla. Året innan turnerade hon själv längs västkusten och i Stockholm med sin hyllade humorföreställning "Jag kan ingenting, eller vad skulle mormor sagt?".

– Min dröm är givetvis att få jobba ännu mer på scenen, säger Therese.

Veckan innan vi träffas i början av maj har hon varit i Helsingborg och uppträtt tillsammans med Skånes egen Robin Paulsson, som bland annat har TV-showen Robins i SVT och även lett Melodifestivalen.

– Det gick riktigt bra och jag ska få komma tillbaka och värma upp även för Måns Möller och David Batra. Det är ju självklart väldigt hedrande, särskilt för mig som tjej. Stå-upp-scenen domineras rejält av många väldigt proffsiga grabbar, så det gäller att kämpa för att få plats.

ANNARS ÄR DET just nu mycket fokus på jobbet som nöjesarrangör – och på jubileumsföreställningen om Trollhättans Stad. Den 14 oktober 2016 är det premiär på Hebeatern.

– Ja, jösses, det är ett riktigt fläskprojekt. Jag tror att jag har hittat en struktur som funkar och omkring åttio procent av materialet är så gott som färdigt, men det är klart att hundra års historia kräver en del jobb. Fast här

Ja, jösses, det är ett riktigt fläskprojekt.

finns en hel del guldgrubba och det känns roligt att kunna bidra till jubileumsfirandet på det här sättet, säger Therese.

Hon beskriver någon slags hatkärlek till sin barndomsstad, där hon fortfarande bor kvar tillsammans med hustrun Hanna och dottern Daisy, 10.

– Det är någonting med det där med att man inte får sticka ut för mycket, men samtidigt är jag inte den som sitter hemma och gnäller över det ena och det andra. Vill jag ha förändring så försöker jag ta tag i det. Det var så det var när jag startade den lokala stand-up-klubben. Jag tyckte att det saknades en sådan scen i Trollhättan. Hade jag inte gjort det jag gör nu hade jag nog mycket väl kunnat tänka mig att bli politiker.

KANSKE DET BLIR så i framtiden, men just nu hinns det inte med. Istället ägnar hon sig åt samhällsutveckling med hjälp av humorn. Varje fredag under de senaste fem åren hör man henne också i P4 Västs populära radioprogram Framåt Fredag, som vänder och vrider på aktuella ämnen. Spånandet inför det ska med andra ord också klämmas in i schemat. Vardagstempot är högt och det är inte så konstigt att Formel 1 är ett av Therese stora intressen. Snart ska hon uppleva farten på nära håll.

– När jag fyllde fyrtio förra året fick jag en resa och biljetter till Formel 1-loppet på klassiska banan Silverstone i England. Jag åker dit med min pappa och sväger i juli och det kommer att bli helt fantastiskt!

HANNA DELAR INTE alls Formel 1-intresset och stannar hemma.

– Hon och jag är över huvud taget ganska olika. Jag är mer rakt på och säger vad jag tycker, medan hon är mer diplomatisk.

Så när det stundar lördagsmys med Melodifestival viker sig inte Therese en tum. Hanna och Daisy får finna sig i att följa tävlingen på egen hand, medan Therese läser ännu en bok eller lyssnar på ytterligare en podd. Är det nej, så är det nej.

– Jag är dålig på att kompromissa även i mitt artisteri, så det passar ju bra att jag gör det jag gör, säger hon och skrattar.

SOLEN GASSAR UTANFÖR fönstret. Therese har gjort en jobblucka mitt på dagen, innan det är dags att skjutsa dottern till en av flera aktiviteter. Det är sport och teater som gäller för henne, och hon har faktiskt debuterat på scenen i "Hur tänkte du nu?" som Therese satte upp i Trollhättan tidigare i år.

– Mina föreställningar utgår oftast från mig själv och mitt eget liv. Det är där jag hittar uppslagen och materialet.

INOVEMBERFÖRRA året fick Therese ta emot Trollhättans Stads Kreativitetsstipendium 2015. I motive-ringen betonades hennes förmåga att genom drivkraft och kreativitet ta sig fram i en tuff bransch och dessutom sätta både sig själv och Trollhättan på kartan. Hon

av henne. Förutom att hon också är påläst och intresserad av sin omgivning och vad som händer runt om i världen.

ATT VÅGA GÅ sin egen väg, tro på sig själv och sätta sig över både obehag och ett inre motstånd är en egenskap Therese tror sig ha fått från sin mamma.

– Hon har alltid uppmuntrat både mig och min lillasyster att

Kreativitetsstipendiet
var en stor ära för mig
och belöning för
flera års slit.

är i gott sällskap med tidigare mottagare av stipendiet, där vi hittar exempelvis dirigenten Ulf Wadenbrandt och Galenskaparnas manusmotor Claes Eriksson.

– Jag kände en otrolig tacksamhet när jag tog emot det. Det var en stor ära för mig och en belöning för flera års hårt slit. Men det är också mycket Hannas förtjänst. Hon hjälper mig att organisera och administrera, annars skulle det inte funka, konstaterar Therese. Som mitt i sin beslutsamhet också beskriver sig själv som en varmhjärtad, skör och mjuk person. Det är också intrycket man får

Namn: Therese McDonald
Född: i Trollhättan 27 augusti 1975

Familj: Hustrun Hanna och dottern Daisy, 10

Bor: Hus i Björndalen

På gång med: En jubileumsföreställning om Trollhättan Stads 100-åriga historia. Premiär 14 oktober.

våga gå utanför trygghetszonen och inte sitta och vänta på att andra ska fixa saker.

Redan i tonåren insåg storsyster McDonald att hon hade en förmåga att få sin omgivning att skratta och att hon på ett omedvetet sätt hamnade i fokus. På den vägen är det – och nya uppslag finns det gott om. Varje dag.

– Jag kan inte bara stänga av hjärnan och logga ut. Det pågår en ständig process där inne. ♥

DET BÄSTA ATT GÖRA I TROLLHÄTTAN UNDER SOMMAREN?

Fallens Dagar, grilla med grannar, bada på Älvhögsborg eller ta en solig promenad på Spikön. Om man frågar trollhätteborna så finns det massor att se fram emot de kommande månaderna.

Foto: Trollhättans Stad/Joachim Nywall Text & porträttfoto: Ulf Sundberg

SOFIA FALK
Stavreskolan, 2 B

– Det som jag tycker är roligt att göra i Trollhättan på sommaren är bada, sola, cykla, gå ut på stan och Fallens Dagar.

STEFAN LÖVQVIST
Pensionär

– Det är att sitta utanför hyreshuset på gräsmattan där jag umgås med grannarna och ibland grillar vi också tillsammans.

INGRID ALMÉN
Pensionär

– Sitta ute i solen och ta en promenad på Spikön. Där kan det bli ett samtal med någon god vän.

PETER LINDSTRÖM
Företagsrådgivare, Swedbank

– Det är Fallens Dagar med artister och musiken samt att hela staden lever upp. Detta prioriterar jag högt.

LOUISE SAHLIN
Verksamhetsutvecklare, Sensus

– Det är att promenera längs kanalen och göra ett stopp på Spikön. Där tar jag gärna en glass i nya kiosken vid gästhamnen.

ANTON SVENSSON
Förskoleklass, Stavreskolan

– Jag tycker om att bada i sjön och även i badhuset.

EMIL SVENSSON
Fridaskolan

– Att åka ner till utomhusbadet på Älvhögssborg alla dagar. Det spelar ingen roll vilket väder det är. Det är ändå 25 grader i vattnet.

ANNELIE ERICSSON
Nätverket i centrum

– Cykla ner till Slusscaféet en solig kväll och ibland blir det en räkmacka eller en glass.

MIKAEL GUSTAVSSON
Elektronikhuset

– Det är att vara ute, spela fotboll och leka med mina barn samt fixa med huset. Efter som jag har ett jobb inomhus vill jag vara ute så mycket som möjligt när jag är ledig.

Konfirmationen är en stark tradition som fyller landets kyrkor. Varje år är det omkring 30 000 ungdomar som av olika anledningar väljer att bekräfta sitt dop.

Text: Erik Torstensson **Foto:** Jerry Lövberg

TRO, HOPP OCH

Jag ville lära mig mer om kristendomen, helt enkelt för att bli mer allmänbildad, säger Moa Lundholm, som konfirmerades i Trollhättans kyrka på Valborgsmässafton.

Vi träffar Moa och hennes konfirmandkompisar första gången vid generalrepetitionen tre dagar innan konfirmationsmässan. De flesta kommer direkt från skolan och efter den inledande smörgåsfikan samlar prästen Marina Lindquist Bild och församlingspedagogerna Anette Melander och Beatrice Lundvall de 15 konfirmanderna för att gå igenom de sista detaljerna. Även om trion hållit i många konfirmationer genom åren, så är det speciellt varje gång.

– Alla grupper har sin känsla och stämning och det är väldigt roligt att följa hur de svetsas samman, säger Anette.

GENREPET FLYTER PÅ bra. Lite extra regi krävs för att verkligen få fram budskapen i de rollspel som en fullsatt kyrka med familjer, släktingar och kompisar ska bjudas på.

– De är lika bra att ni vänjer er, för den här stunden kommer ni att vara i fokus, säger Beatrice Lundvall.

Marina skickar samtidigt med några lugnande ord.

– Det är en konfirmationsgudstjänst och ingen föreställning. Så ingenting kan egentligen bli fel, utan möjligen lite annorlunda.

SAMUEL KARLSSON HAR fått den mest framträdande rollen i ett av spelen. Med hjälp av en stege kliver han upp och gestaltar Jesus, sträcker ut armarna och blir korsfäst. En minst

CH VÄNSKAP

Under konfirmationsmässan fick Samuel Karlsson gestalta Jesus och även bära korset vid intåget. Efter repetitionernas finslipning flöt allt perfekt.

sagt central gestaltning, som kräver lite extra repetition på Valborgsmässoaftonens morgon när konfirmanderna träffas igen. Snart är det dags att ta på kåporna och spänningen stiger. Minuterna innan intåget är det riktigt pirrigt.

– Jag var så sjukt nervös så det var nästan läskigt, men det gick bra, säger Samuel, när han summerar konfirmationen någon vecka efteråt.

Jag var så sjukt nervös så det var nästan läskigt.

FÖRHONOMVAR valet att konfirmeras en självklarhet.

– Jag har själv upptäckt Gud sedan tidigare, men det varierade väldigt inom gruppen. En del hade inte alls någon direkt tro och

andra var någonstans mittemellan. Men vi har haft väldigt bra diskussioner och alla har lyssnat på varandra, säger Samuel.

Han ser flera mervärden med konfirmationen, förutom glädjen över att få bekräfta sin tro.

– Tolv av de femton i gruppen går på Strömslundsskolan där jag går, men jag kände inte alla så bra. Under konfirmandtiden har jag lärt känna dem ännu bättre, plus att jag lärt känna tre helt nya kompisar från Fridaskolan.

EFTER KONFIRMATIONSMÄSSAN I kyrkan samlades både hans mammas och pappas släkt för konfirmationskalas.

– Mamma och pappa är skilda och detta var första gången på ganska länge som nästan alla släktingar träffades. Det betydde jättemycket för mig och det kändes som att alla var glada för min skull, berättar Samuel.

Han beskriver sin tro som en

trygghet och en hjälp i vardagen.

– Det finns alltid någon där som bryr sig om mig även om saker och ting kan vara jobbiga ibland.

KONFIRMANDKOMPISEN MOA Lundholm har inte samma övertygelse som Samuel.

– Jag och min familj går aldrig i kyrkan, men jag kände att jag ville lära mig mer om kristendomen. Helt enkelt för att bli mer allmänbildad. Om man kan mer så gör det också att man inte har så mycket fördomar, säger hon.

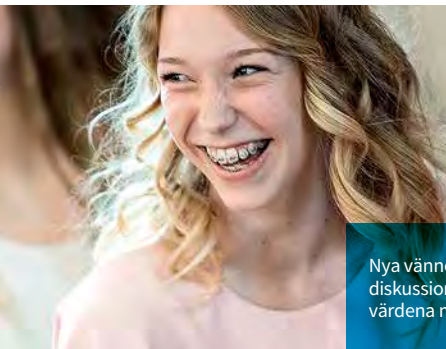
Moa var en av de tre i gruppen från Fridaskolan.

– Det var lite nervöst första gången, men det har varit en jättebra grupp och tredagarslägret vi hade i början gjorde att vi lärde känna varandra.

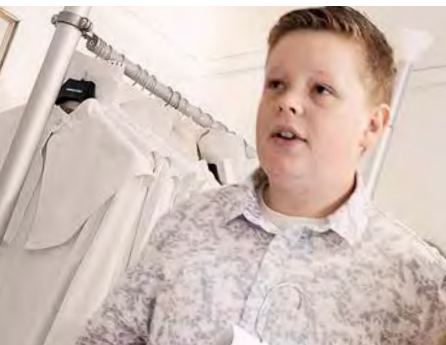
I ett av rollspelen var hon den som läste berättelsen och självklart gjorde det att det var en extra anspänning innan.

– Men efteråt kändes det skönt

Nya vänner och spännande diskussioner är några av mer-
värdena med konfirmationen.

Jag och min familj
går aldrig i kyrkan, men
jag ville lära mig mer
om kristendomen.

och det blev en rolig dag. Släkten kom hem och vi åt god mat och tårta. Med facit i hand är jag glad att jag konfirmerades. Det var mycket roligare än jag trodde innan.

FÖRSAMLINGSPEDAGOGEN Anette Melander tror att det finns en del förlagade uppfattningar om konfirmationen som stel och tråkig.

– Några tror nog fortfarande att det handlar om att man ska bli frälst och att själva konfirmationen är ett förhör i kyrkan där man måste svara rätt. Men istället handlar det om att diskutera livet och reflektera tillsammans runt olika frågor och runt bibeln. Vi

kan ge vår bild utifrån vår kristna tro, men att ge ungdomarna chansen och tid att fundera själva är en viktig del och något som många uppskattar. Den klassiska frågan om vad som är meningen med livet och vad som händer efter döden är något som alla av oss mer eller mindre funderar över. Inte minst ungdomar, säger Anette.

KONFIRMANDTIDEN KAN SE olika ut. Totalt handlar det om 60 timmar, som kan fördelas ganska fritt.

– Vissa grupper läser mer intensivt under en kortare period, medan andra träffas på helger eller ett par timmar varannan vecka.

Kyrkan har genom åren också haft samarbeten med idrottsföreningar, där konfirmanderna tillhört samma handbolls- eller fotbollslag.

– Det ger en lite annan gruppdynamik än om det är många som inte känner varandra lika

bra innan, berättar Anette.

FLEXIBILITETEN ÄR VIKTIG för att konfirmationen inte ska väljas bort på grund av skola, träningar och andra saker som fyller ungdomarnas vardag.

– Det är en hektisk period i åttan, men samtidigt är det då man börjar samla på sig erfarenhet och funderar i större banor. Man är någonstans mellan barn och ungdom och det är ett spännande skede i livet då det också är kul att utbyta tankar med andra. Vi kan prata om sådant som man kanske inte brukar ta upp hemma vid köksbordet, säger Anette. ♥

På sista sidan kan du läsa mer om konfirmationen och om hur du anmäler dig.

SOMMAR-SUDOKU

Så löser du Sudoku: Placera in siffrorna 1 till 9 så att varje vågrät rad, varje lodrät rad samt varje låda med 3 x 3 rutor innehåller varje siffra en gång.

Lösningarna finns på svenskakyrkan.se/trollhattan

	4	2	8		6		3	9
				3		2		8
	9			1			6	
						3		
		7			3			
3	6		9		2		4	
6	1						8	
9		4	1					3
	3		7				9	

9	1							2
		2	3			7	9	
		8	2	6	9			
						5	6	
8	5							
	2		7	5	8	9		
7					6		5	
1					3			
	3		1		7	8		6

© Bulls

SOLKRYSS

Kryssa rätt och vinn ett presentkort på 200 kr i Trollhättan Fair Trade Shop, där du kan unna dig choklad, kaffe eller något annat gott.

När du löst Patos solkryss rätt har du också hittat de fjorton nyckelbokstäverna som tillsammans bildar ett sommarinspirerat ord. Fyll i bokstäverna i rätt ruta i raden under korsordet, så växer ordet fram.

Skicka in till oss så att vi har svaret senast den 1 juli 2016. Bland de rätta svaren drar vi en vinnare som får ett presentkort värt **200 kr** från Trollhättan Fair Trade Shop på Kungsgatan 22. Ytterligare fyra vinnare får ett paket Rättvisemärkt kaffe som också hämtas i affären.

Mejla ordet till patos@svenskakyrkan.se
Du kan också skicka lösningen i ett kuvert eller på ett vykort. Märk kuvertet "Korsord" och skicka till:

Svenska kyrkan

Box 161

461 24 Trollhättan

Du kan givetvis lämna din korsordslösning direkt till **Kyrkans hus** på Drottninggatan 42.

Kom ihåg att alltid uppgä namn och adress!

Vinnare av Påskkryss i Patos nr 1, 2016

Birgitta Anveden, Presentkort 200:- i Fair Trade Shop

Bengt Ask, 1 paket Rättvisemärkt kaffe

Linda Wahlqvist, 1 paket Rättvisemärkt kaffe

Ingemar Larsson, 1 paket Rättvisemärkt kaffe

Nina Marttinen Gabrielsson, 1 paket Rättvisemärkt kaffe

Vinnarna har meddelats.

Vem skrev 1970 sången "En kväll i juni", även känd som "Han tog av sig sin kavaj"?

					LÅNGDMÄTT ELLER KROPPSDEL		PERSONLIG FAKTA-TEXT		BRODERA		FOLKGRUPP ELLER DEL AV TRÄD		VAR BUZZ ALDRIN		HAR BÅDE LEJON OCH MAKÅ				
VÅSEN								JORD-FÅSTA						7		DE ÅR SMÅ OCH SÖTA FRUKTER		1	
MELLAN VÅXJO OCH HÅSLE-HOLM						4				KAN KVIGA									
										DEN HAR MÅN		12							
VÅLJA		RÅTT OM								BEHÅLLARE									
LEDARE		UPP-FINNARE						FLYTÅDE & TOKIGA				METALL		SAMMÅN-SLUT-NING AV STÅTER				PARA-DISET	
Vad kallades 6:e juni redan innan den blev nationaldag 1983?					DÅR FÅR MÅN FÖDÅ				SMÅLTÅ										
KVÅ LLS-MÅLTIDEN ELLER STYRKE-TÅREN		PENDYL		BLOMMA		FRAMHÅVÅ		ÅNNU INTE RIKTIGT ERKÅND											
								TÅNDE EN BRÅSÅ											
								SKÅNSK STÅD				MER SNURRIG							
								UPPHÖJD				AGAT							
SKRYMSLE		9		LANDSKÅP								GRIMÅS							
				HURSA?								CEREBRÅL PÅRES							
OGIFTÅ MÅN		ELD-HÅRJÅD PLÅTS FÖR PLÅGG				3		BAND		STÅD I NORDRHEIN-WESTFÅLEN								ÅTER-STÅENDE	
										TILL-FÅLLIG BOSTÅD		BEHÅNDLINGS-ANLÅGGNING				LÖVTRÅD			
												LÖPP ELLER BIL		TIDSRYMD				SLÅG	
GEMAK				SITTPLATS								BANK-RUTTERNÅ				FLÅBB			
				BÅR BRUNÅ SKJORTOR												SLÅSK			
RIKSDÅGS-PÅRTI				2						6								13	
						VERKÅ ELLER FÅTTÅ		GRUPP PÅ TRE PERSONER		TÅGÅ				FÅN-TRÅTTÅR		FROM OCH LÅCKER			
FRUKTER		ICKE		UTTRYCK						SMYCKE									
				FÖR-SÅMRÅS															
FINKLÅDER										FRÅTÅNDE LÖSNING		HONÅ							
												JUICE FRÅN ÅRLÅ							
HAR KLOR				ÅGÅ				KAKOFONI											
				UPPLYST				TAGIT I EXTRA											
POPGRUPP ELLER LIVS-MEDEL-S-FÖRETÅG						SIFFROR				5		BETAR							
		HEL				SNOR OCH NÅLLÅR						NÅMNDE							
		ÖM ELLER VRED										ÖPPEN PLÅTS							
DÅR RESTES KORS										ÅKER OCH VÅR TYST									
										OMRÅDE									
GÅSTÅR								3,1415927											
						DE HAR TUMMÅR		8											
SVÅVEL		10		KÖPSLÅR						14									
																			
																		Vem målade "Midsommarstån" 1897?	
Korsordskonstruktör: Lars-Göran Ståhl Foto: Conny Sjöström / Shutterstock.com																			

Korsordskonstruktör: Lars-Göran Ståhl Foto: Conny Siostrom / Shutterstock.com

Nyckelordet →

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

Anders och Karin har varit ett par sedan 1956. Tillsammans har de ett passionerat intresse för botanik.

TVÅ SOM ÄR ETT MED NATUREN

Text: Erik Torstensson Foto: Jerry Lövberg

Anders och Karin Bohlin har ägnat ett helt liv åt att upptäcka naturens detaljer. De har bland annat varit med och kartlagt djur- och växtlivet på Håjums begravningsplats. Ta med en fikakorg och följ med i deras fotspår. Har du riktig tur möter du en violettekantad guldvinge.

Håjums begravningsplats är så fantastiskt vacker. Runt om själva gravområdena finns en stor variation av växter, insekter, lavar och svampar. Men också fornminnen som berättar om historien för flera tusen år sedan, konstaterar Karin.

Hon var intresserad av naturen redan som barn, medan Anders inte alls såg fram emot naturämnena i skolan och att han skulle tvingas pressa växter och artbestämma blommor.

– Men när vi sedan började med det och skulle lära oss 40 latinska blommamn utantill, så pluggade jag in 120 istället. Det var roligt, trots mina farhågor. Och det gick oväntat lätt att lära sig, berättar han.

PARET TRÄFFADES PÅ Tärna folkhögskola utanför Sala 1956. Karin förberedde sig då för att bli sjuksköterska, medan Anders läste en allmän kurs i väntan på att han skulle göra lumpen. Om det var det gemensamma intresset för naturen som gjorde att kärlek uppstod kan de inte riktigt svara på, men i 60 år har de nu varit ett par. De lämnade sina hemtrakter i Uppland och flyttade till Vargön, där Anders fick

Förutom det roliga med att hela tiden lära sig mer och upptäcka nytt så har ju vårt gemensamma intresse givit oss väldigt många vänner och roliga upplevelser.

jobb på smältverkets laboratorium.

– Efter militärtjänstgöringen läste jag in en examen i bergskemi vid ett tekniskt gymnasium, så min yrkesutbildning är inom kemiområdet även om det sedan blivit mest botanik, konstaterar Anders.

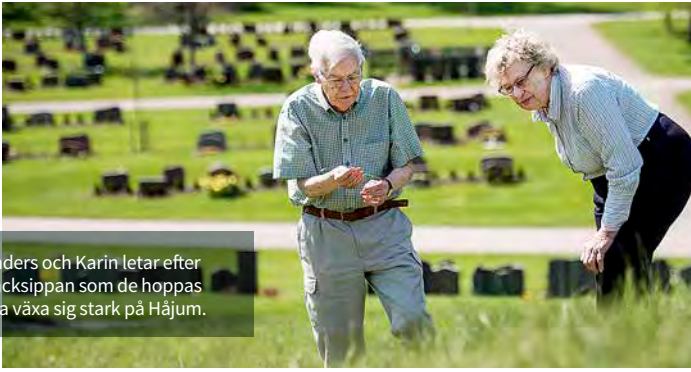
Från Vargön bar det sedan av till Karlskoga och jobb på Bofors, innan paret kom till Trollhättan 1967. Inte minst var det växtlivet på Halle- och Hunneberg som lockade dem tillbaka till Tvåstad.

– Jag fick jobb på Ferro på Stallbacka och var där till 1983. Karin var hemma och tog hand om våra tre pojkar, berättar Anders.

SÅ GOTT SOM all fritid ägnade de redan då åt att ge sig ut i skog och mark. Via bland annat Naturskyddsföreningen och olika botaniska sällskap träffade de massor av likasinnade och Bohlins blev snart eftertraktade föreläsare och inspiratörer. De har också flera gånger medverkat i Sveriges radios populära program Naturmorgon som sänds tidigt varje lördag.

– Förutom det roliga med att hela tiden lära sig mer och upptäcka nytt så har ju vårt gemensamma intresse givit oss väldigt många vänner och roliga upplevelser, säger Karin, innan hon faller ner på

Anders och Karin letar efter baksippan som de hoppas ska växa sig stark på Håjum.

knä i gräset på den stora kullen på Håjums begravningsplats för att se om den udda baksippan förkovrat sig.

DET VAREN av flera ovanliga växter som hittades i samband med inventeringen 2012-2013. Makarna Bohlin genomförde den som ett ideellt projekt tillsammans med fyra andra eldsjälar från Trollhättans Naturskyddsförening.

– Det var ett intensivt men roligt grupparbete. Totalt handlade det om 33 hektar, som vi delade in i 15 olika inventeringsområden och tog ett i taget. Eftersom det fanns olika expertkunskap i gruppen hade var och en olika fokusområden. Tyvärr var det dåliga svamp- och fjärilsår. Vi hade hoppats hitta fler arter, berättar Anders, som hade rollen som inventeringsledare.

Han har också varit med i gruppen som under 13 år kartlade växtlivet i hela Västergötland. Nu finns kartläggningen samlad i den tjocka boken Västergötlands Flora som kom ut 2002.

– Vi var omkring 500 personer engagerade i den kartläggningen.

EFTER ÅREN PÅ Ferro läste han medicinsk kemi på Göteborgs universitet. Tanken var att börja jobba på sjukhuslaboratorium, men istället blev han tillfrågad om att börja på Länsstyrelsens naturvårdsenhet. Ryktet om hans kunskaper hade spridit sig och parallellt under de tolv åren på Länsstyrelsen höll han årligen i yrkesinriktade kurser i svampkunskap på universitetet i Göteborg.

ÄVEN FÖR KARIN ledde naturintresset till jobb. Under många år ansvarade hon för hanteringen av EU-bidrag till lantbrukare, först i Trollhättans kommun och sedan på länsstyrelsen, med syfte att bevara kultur och natur. Hon har också studerat vetenskaplig illustrationsteknik och bland tavlorna med utmärkelser och hedersmedlemskap i både svenska och internationella sällskap och föreningar finns Karins imponerade och detaljrika teckningar av svampar och växter på väggarna hemma i huset på Stavre. ♥

Under inventeringen av växt- och djurlivet på Håjums begravningsplats bokfördes 337 blomväxter och ormbunkar, 55 fågelarter, 19 fjärilar, 87 olika svampsorter och 76 lavar. I dammarna noterades också mindre vattensalamandrar. Förutom botanisterna Anders och Karin Bohlin ingick fyra kollegor inom Trollhättans Naturskyddsförening i inventeringsgruppen: Gunilla Andersson, Lennart Andersson, Lilian Clevfors och Lisbeth Karlsson. Lavinventeringen är gjord tidigare av Anita och Leif Stridvall.

1

Har du riktig tur så ser du fjärilen med det skimrande namnet violett kantad guldvinge, som är landskapsinsekt för Dalarna. Fjärilen är rödlistad och bedöms vara hotad på grund av att den ogödslade ångsmarken försvinner mer och mer i Sverige.

2

Steglitsen med sin brokiga fjäderdräkt häckar regelbundet på Håjums begravningsplats. Dess typiska lockläte, ett upprepande "tick tickeli tickelitt", har gett arten dess namn. Sången består av snabbt kvittrande och omväxlande toner, med inslag av locklätet.

3

Svampen pärlmusseron har bara hittats på ett fåtal platser i Sverige, men har fått fäste i barkmullen vid Skogslunden.

4

Trollhättersen hittades första gången i Trollhättan av en trädgårdsmästare som rensade en rosenrabatt. Rosen hade större, väluktande halvdubbla blommor och även knopparna var mycket högre och mer välformade än på de andra rosorna i buskaget.

5

Från bautastenen från bronsåldern kan du blicka ut över hela området.

6

Lite undanskynd i ett trädbeväxt område i ytterkanten av begravningsplatsen hittar du spår av inlandsisen. Grytan har gröpts ur i berget av en sten som det smältande vattnet satt i rotation för uppskattningsvis 8 000 år sedan.

7

Klubbfibbla finns på den svenska rödlistan över starkt hotade arter. Idag är den sällsynt i hela landet och Naturvårdsverket har tagit fram ett åtgärdsprogram för att gynna klubbfibbla och andra arter som tidigare var vanliga ogräs i bondens åkrar.

8

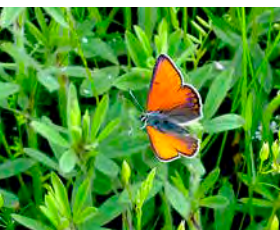
Baksippan är fridlyst i Sverige och i de flesta mellaneuropeiska länderna och den har påträffats på Håjums stora kulle. Baksippan karaktäriseras av sina stora, klocklika violetta blommor och fint håriga stjälkar och blad.

9

I parkdammarna lever den mindre vattensalamandern, som blir upp till 10 centimeter lång.

10

Hemvärnsstenen, som kallas så eftersom hemvärdet en gång i tiden hade den som samlingsplats, innehåller flera små skålgropar som sannolikt användes för att offra till gudarna under stenåldern.

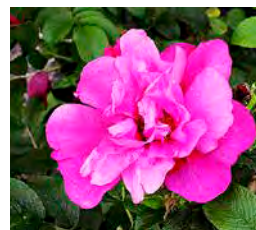
1. Violett kantad guldvinge

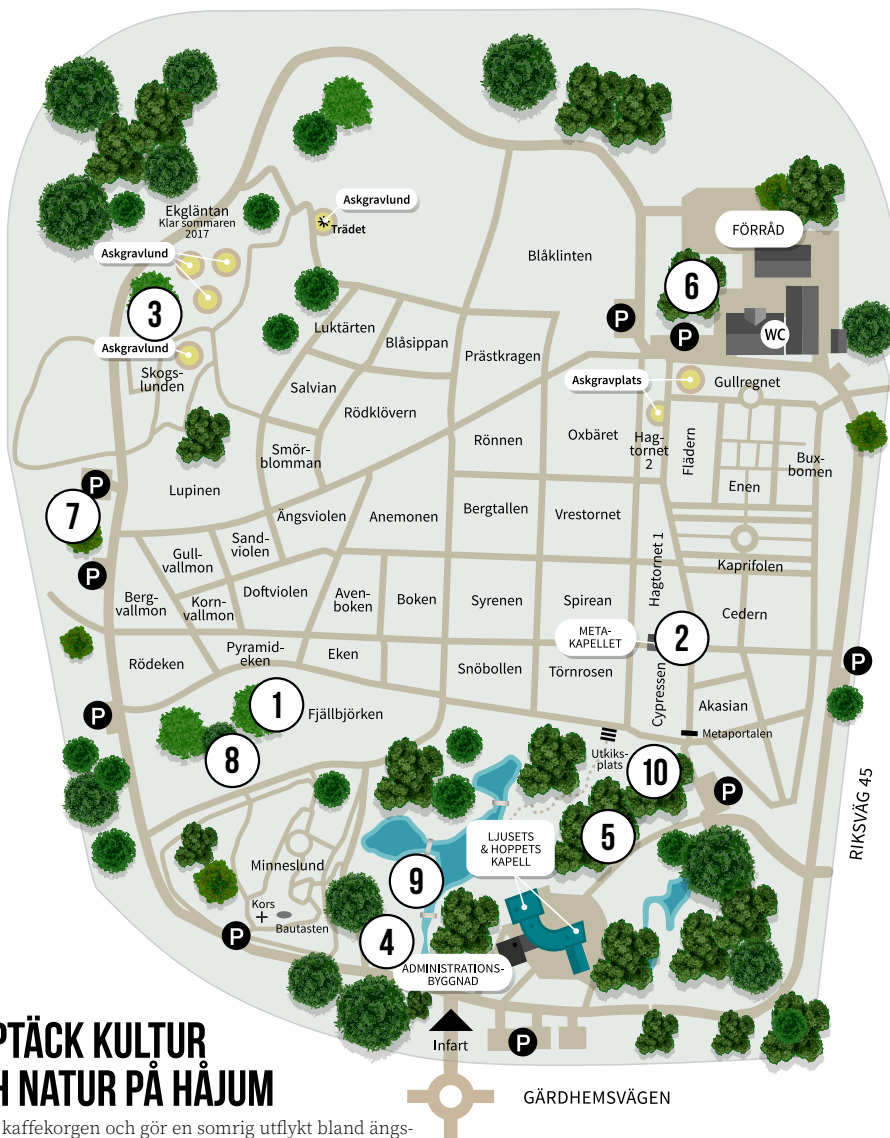
2. Steglits

3. Pärmlusseron

4. Trollhättersos

UPPTÄCK KULTUR OCH NATUR PÅ HÅJUM

Packa kaffekorgen och gör en somrig utflykt bland ängsmark, rullstensåsar, skogsdungar och vattendrag.

5. Bautastenen

6. Jättetryt

7. Klubbfibbla

8. Backsippa

9. Vattensalamander

10. Hemvärnsstenen med skalgröpar

TRIMMA DIN HJÄRNA MED EN SOMMARBOK

Att läsa är på många
sätt den optimala
avkopplingen.

DU TRIMMAR HJÄRNAN samtidigt som du vilar. Lite förenklat kan man säga att läsning bidrar till att göra nätet av nervtrådar i hjärnan finmaskigare. Det kan exempelvis motverka de negativa effekterna av demens. Forskningen visar också att all sorts läsning kan bidra till att förebygga sjukdom och åldrande. Att läsa skönlitterära romaner har också visat sig öka koncentrationsförmågan. Att det är extra bra att läsa som barn är ingen hemlighet. Det bidrar bland annat till att utveckla förmågan att reflektera och planera. Med romanen som skelett skapar du själv bilder utifrån dina egna upplevelser som passar berättelsen. Det stimulerar i sin tur både den kreativa förmågan och minneskapaciteten.

Här får du lite tips lagom till sommarens sköna lästunder. Från nerviga deckare till ungdomsromaner och intressanta dokumentärer. Så öppna sommarens böcker och förena nytta med nöje!

– För ett par år sedan läste jag Gatukatten Bob av James Bowen. Jag måste säga att det är en helt fantastisk bok som handlar om att få hjälp från ett oväntat håll, om vänskap och om hopp. Den gjorde starkt intryck på mig och är en bok jag kan rekommendera alla att läsa.

Katharina Klingborg, Diakon

LÄSTIPS

från Elin Olausson,
Trollhättans Stadsbibliotek

GENERATION LOSS Elizabeth Hand

En lite rå och punkig deckare, som passar dig som gillar Gillian Flynn och Lisbeth Salander.

VÄGEN TILL KLOCKRIKE Harry Martinson

Du får följa med luffaren Bolle på hans strövtåg genom Sverige.

ODINSBARN Siri Pettersen

Den första delen i fantasyserien Korpringarna, med en stor dos fornnordisk mytologi.

KANSKE ÄR DET ALLT DU BEHÖVER VETA E. Lockhart

En spännande och vacker ungdomsroman.

NAIV. SUPER Erlend Loe

Det här är en mycket underhållande skildring av det jobbiga i att tvingas växa upp.

ABC-MORDEN Agatha Christie

En klassisk pusseldeckare, perfekt för sommaren.

LIV EFTER LIV Kate Atkinson

Här får du en storslagen berättelse kring nittonhundratalets historia, sedd genom en enda kvinnas många liv.

LÄSTIPS

från komminister
Barbro Gustavsson

ORDET VID BORDET Göran Agrell & Peter Strömmer

En ny översättning av Martin Luthers bordssamtal inför Lutherjubiléet 2017. En rolig bok som beskriver en glad, skämtsam och sällskaplig människa, i kontrast till den bild som annars förmedlats.

BRYT TYSTNADEN!

En viktig bok om Israel-Palestina-konflikten. Israeliska soldater berättar sin historia.

LAGA VÄRLDEN MED ICEVÅLD, MEDKÄNSLA OCH

ANDRA VERKTYG Antoon Geels

Författaren presenterar nio verktyg för att laga världen. Han konstaterar att religionen ibland kan vara problemet, men att den kan också vara lösningen.

ATT SLÅ FÖLJE FÖR FRED Björn Cedersjö

Åtta framträdande teologer skriver personligt och initierat om hur fredskallelsen format dem och deras kyrkas teologi, praktik och självförståelse.

ONSDAGSKVÄLLAR MED MUSIKALISK MIX

Under fem onsdagar med start 6 juli kan du njuta av konserter med vitt skilda musikstilar som barock, kammarjazz, orgelmusik och nordiska toner av Grieg och Stenhammar i Trollhättans kyrka. Fri entré!

KL 20	MUSIK I SOMMARKVÄLL I TROLLHÄTTANS KYRKA
6/7	Välkända Karlsson barock bjuder denna premiärkväll på musik av Bach och Telemann, tillsammans med medlemmar ur Drottningholms barockensemble.
13/7	Kammarjazz med trio Jormin/Bergström/Holmgren, som består av Christian Jormin, piano, Magnus Bergström, kontrabas Tommy Holmgren, trummor. Som musikalsk utgångspunkt använder sig trion av Christians originalkompositioner samt arrangemang av svenska psalmer, folkmelodier och skillingtryck.
20/7	Musik av Brahms och Mozart framförs av Anna-Lisa Mühlig, klarinett, Charlotte Edin, cello och Martin Cederwall, piano.
27/7	Mattias Eklund, organist i Trollhättans församling, framför fransk symfonisk orgelmusik.
3/8	Pianisten Gustav Jannert, med rötterna i Falköping, framför sitt musikalska program "Sensommarnätter" och ger publiken chansen att njuta av nordisk musik av bland annat Grieg och Stenhammar.

Ta chansen att måla när ikonografen Liza Chemnitz kommer till Lextorpskyrkan den 9-13 oktober.

IKONMÅLNING FÖR NYBÖRJARE & PROFFS

Nu har du chansen att lära dig ikonmålning tillsammans med den erfarna ikonmålaren Lisa Chemnitz, som besöker Lextorpskyrkan under fem dagar i oktober.

– Jag började för några år sedan och det är fantastisk roligt, även om det är svårt, säger Märta Tofeldt, som nu lyckats få Lisa att komma till Trollhättan för ännu en kurs där både nybörjare och mer rutinerade ikonmålare är välkomna.

Ikonmålning har sina rötter i kristet måleri från 300-talet, i synnerhet i de målningar som förekommer i katakomberna i bland annat Rom. Själva målandet av ikoner uppstod dock på 500-talet. Metoderna och teknikerna kan variera, men den vanligaste metoden är att använda äggtempera på träplattor.

– Man blandar till sina egna färgnyanser och hela processen kräver mycket koncentration, samtidigt som det är väldigt avkopplande och stimulerande, säger Märta Tofeldt.

IKONMÅLNINGSKURS, LEXTORPSKYRKAN 9-13 OKTOBER.

Kostnad: 900 kr, plus material.

Anmälan: Senast 12 september till Svenska kyrkans expedition, tel 0520-47 29 00 eller trollhattans.forsamling@svenskakyrkan.se. Ange namn, mejladress, adress och telefonnummer, när du anmäler dig.

Info: Ring gärna Märta Tofeldt, tel 070-512 99 92 om du vill veta mer om kursen.

EN OAS NÄRA STAN

En del tar båten över
från andra sidan Öresjö
för att njuta av allt det
hembakta.

LÄGER & UTFLYKTER

Gräsvikens huvudbyggnad rymmer 9 rum med 42 bäddar. Här finns både konferensrum och en mysig gillestuga med öppen spis. Matsalen har plats för 50 personer och Sjöstugans 8 bäddar funkar bra för det mindre sällskapet som önskar självhushåll.

SOMMARCAFÉ

Gräsvikens Sommarcafé har öppet tisdag-fredag kl 10-16 under perioden 12-29 juli.

På Gräsviken tio minuter utanför Trollhättan kan utsatta barn och ungdomar få en paus från en tuff vardag. Här ordnas dessutom läger så att hela familjer kan fiska, bada och bara vara. Varje år besöks kurs- och lägergården också av drygt 250 pensionärer från stadens äldreboenden. ▷

Grönska, bad och hemlagat. Violette Ndlovu och de andra som jobbar på Gräsviken bjuder på en härlig miljö och god mat.

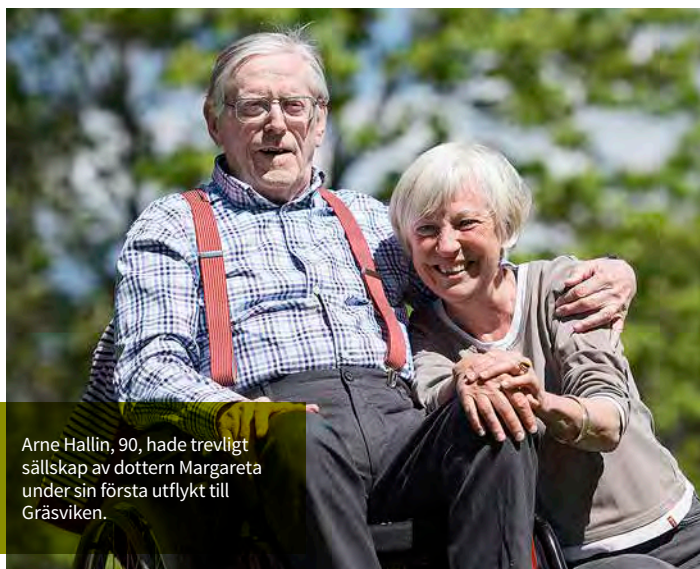

Gräsviken är kyrkans kurs- och lägergård och används bland annat till avgiftsfria verksamheter för utsatta barn och ungdomar, i samarbete med Trollhättans kommun. Här kan de som behöver få en liten paus från en vardag med missbruk eller psykisk ohälsa i familjen.

På sommaren anordnas också helgläger för familjer, då man för en mindre kostnad kan få några förhoppningsvis härliga sommar dagar tillsammans. Den stora gräsytan med volleybollplan och fotbollsmål inbjuder till mycket aktiviteter, om nu inte badtemperaturen skulle vara så inbjudande.

Men det är inte bara unga som kan njuta av Gräsviken. Under sommaren görs utflykter hit med omkring 250 äldre från kommunens äldreboenden.

FÖR ARNE HALLIN, 90, som gör sitt första besök på Gräsviken en solig tisdag den 17 maj blir upplevelsen riktigt angenäm. Först tipspromenad i solen, därefter middagsbön och sång i det vackra lilla kapellet. Sedan hemlagad husmanskost i form av järpar, sås, potatis och inlagd gurka. Till kaffet serveras paj och vaniljsås innan dagen avrundas med mer sång och musik.

Arne Hallin, 90, hade trevligt sällskap av dottern Margareta under sin första utflykt till Gräsviken.

Det är klart att det är en omställning när ens föräldrar plötsligt inte minns längre, men nu har jag lärt mig att det är här och nu som gäller.

– Att få umgås utanför äldreboendet ger mycket både för personalen och de boende, tycker både undersköterskan Diana Söderlund och Elsa Larsson.

Att få byta miljö på det här sättet betyder så mycket.

– Att få byta miljö på det här sättet betyder så mycket och det är roligt även för oss som jobbar, säger Gunilla Nyholm, som tillsammans med åtta kollegor åkt till Gräsviken med de tolv boende på avdelning Blåklinten vid Blomstergårdens äldreboende.

UTFLYKTSVÄRDINNA ÄR Kerstin Kaluza från kyrkan i Trollhättan, som tillsammans med kyrkomusiken Kimmo Tuomaala och kökspersonalen syr ihop en riktig heldag. Äldreutflykterna är bara ett av flera exempel där kyrkan i samarbete med Trollhättans kommun har olika aktiviteter.

– Under hela året besöker vi många äldreboenden och spelar och sjunger, berättar Kimmo.

ATT FÅ SJUNGA En vänlig grönskas rika dräkt och Den blomstertid nu kommer med utsikt över Öresjöes glittrande vatten ger verkligen texten en direkt innebörd. Den stora ljuskronan i järn hänger pampigt från kappellets höga tak.

Även för Arne Hallins dotter Margareta, är detta första besöket på Gräsviken.

– Här är fantastiskt fint och som anhängig är det ju väldigt trevligt att få vara med på det här sättet, säger hon.

PAPPA ARNE ÄR dement sedan ett par år tillbaka och i höstas flyttade han in på Blåklinten.

– Det är klart att det är en omställning när ens föräldrar plötsligt inte minns längre, men nu

har jag lärt mig att det är här och nu som gäller. Även om det intellektuella påverkas hos den som är dement så finns ju känslorna och förmågan att uppleva kvar, säger Margareta.

I slutet av 2014 valde hon att sluta jobba och inte invänta pensionsåldern. Bland annat för att kunna tillbringa mer tid med sin pappa.

– När man jobbar mycket är det svårt att leva här och nu. Det är alltid något som måste göras, konstaterar hon.

SVENSKA KYRKAN I Trollhättan köpte Gräsvikens tomt 1973. Då fanns här en äldre sommarvilla i två våningar. Den ersattes av den nuvarande huvudbyggnaden på 600 kvadratmeter, som stod klar 1979. Idag består den välanvända anläggningen också av ett mindre sjukhus, ett båthus för kanoter och en bastu.

Själva kursgården stängs under tre veckor i juli då sommarcaféet har öppet, men annars är det nästan bokad varje helg året runt. Konfirmationslägren är en stor del av helgverksamheten och på veckorna är det, förutom sommarens omkring tjugo besök från äldreboenden, både företag och organisationer som hyr in sig för konferenser.

– Miljön här ute är härlig. Öresjöes badplats ligger en bit bort och även vid kursgården finns en mindre kommunal badplats. Sommarcaféet i juli är populärt. En del tar båten över från andra sidan sjön för att njuta av allt det hembakta, berättar Roos-Marie Oskarsson.

Hon har tidigare jobbat många år på lägergården och nu är med i Gräsvikens vänner, som består av representanter från alla församlingar i Trollhättans pastorat. ♥

FOLKLIGA ARTISTER OCH EN GAMMAL FESTIVAL!

26

Samir & Viktor är två av artisterna som kommer till Trollhättan i juli.

Fallens Dagar är Sveriges äldsta stadsfestival.

– Frågan är om vi dessutom inte är den största familjefestivalen utan inträde, säger Trollhättans evenemangsansvarige Marcus Rudström. I år får publiken möta såväl Melodifestivalvinnaren Frans som den gamle rockräven Jerry Williams.

Text: Erik Torstensson

Det som började i blygsam skala redan 1959 lockar nu varje år omkring 100 000 besökare under tre dagar. När vi träffar Marcus Rudström är det knappt två månader kvar till årets stora folkfest i Trollhättan. Alla pusselbitar är på plats.

– Artisterna var klara i februari och organisationen är satt. Nu är det bra att finslipa och se till att vara redo när det är dags, säger han.

Fallens Dagar, där löpartävlingen Kraftprovet och fallpåsläppen också är givna inslag, har vuxit. Efter flytten av huvudscenen från Tunet till Drottningtorget och bokandet av mer etablerade artister, har dragningskraften ökat. I framtiden är tanken att flytta de stora artistframträdandena till en ombyggd Folkets park, som ska kunna ta emot en publik på omkring 10 000.

DET HAR GÅTT sex år sedan Rudström klev in i organisationen, bredvid kulturchefen Christer Olsson.

– Christer är den stora drivkraften bakom evenemangsstaden Trollhättan. Han brinner verkligen för detta på ett fantastiskt sätt, säger Marcus, som själv

Foto: Severus Tenenbaum

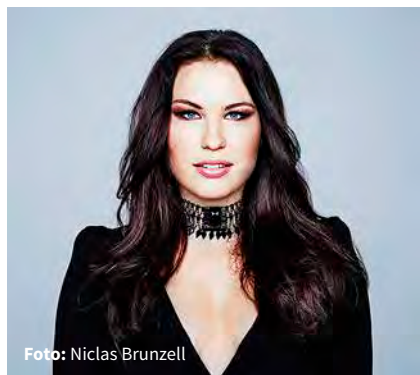

Foto: Niclas Brünzell

Foto: Fredrik Etoall

Foto: Fredrik Etoall

Foto: Niclas Brünzell

Foto: Linus Hallenius

FALLENS DAGAR 15-17 JULI

FRANS
SAMIR & VIKTOR
MOLLY PETTERSSON
HAMMAR
MIRIAM BRYANT
JERRY WILLIAMS
THE REFRESHMENTS
LOUISE HOFFSTEN
SOPHIE ZELMANI
FREDRIK LJUNGQVIST
OLA SALO

har lång erfarenhet och rejält med skinn på näsan när det gäller evenemang, artister och större event. I omkring tio år jobbade han som turnéledare runt om i världen för både stora svenska och utländska band.

SOM FAMILJEFAR HAR vänersborgaren nu evenemangsjobbet hos Trollhättans Stad som huvuduppgift, men ibland ger hans sig ut på turné igen. Och han är eftertraktad bland många stora artister. Just nu åker han då och då på utflykter runt om i Europa med de svenska superstjärnorna i The Hives.

– Nu jobbar jag bara med artister som jag verkligen trivs med och jag är nog med att få ta med mig de människor jag kan lita på i turnéorganisationen.

NÄR DET GÄLLER Fallens Dagar upptar det ungefär halva heltidstjänsten för Marcus Rudström. Och även om grundorganisationen bara består av honom själv och Christer Olsson, så är det betydligt fler involverade i själva genomförandet. Bland annat anlitas många föreningar för att få allt det praktiska att fungera med scenbyggen, avspärrningar, städning, bemanning av hopptorn och allt mellan himmel och jord. Så det är en folkfest i dubbel bemärkelse.

– Vi har ett jättebra samarbete både med företag och föreningar, men om jag fick önska så skulle ännu fler vara med och visa upp sina verksamheter. Efter som Fallens Dagar ligger mitt i semestern så är det tyvärr svårt för en del att få ihop det rent praktiskt, konstaterar Rudström.

JUST ATT DET ligger mitt i juli gör det dock till ett populärt besöksmål för semesterfirande familjer och hemvändare. Campingplatser och hotell är alltid fullbokade och Trollhättan fylls av människor i alla åldrar.

– Vår huvudsakliga målgrupp är familjerna och det är också det vi utgår från när vi bokar artisterna. Fallens Dagar är något annat än exempelvis musikfestivalen Way Out West i Göteborg och Fallens Dagar kostar heller inget för besökarna. I den kategorin är vi vad jag vet den största stadsfestivalen i Sverige. Inte bara den äldsta, påpekar Marcus Rudström.

Fast jag har slutat oroa mig för vädret. Det är en av få saker jag faktiskt inte kan påverka.

HAN TYCKER ATT Trollhättan utvecklats till en evenemangsvänlig stad.

– Mycket av framgången handlar om att det finns beslutsfattare i den politiska ledningen som förstår

värdet av att sätta Trollhättan på kartan på det här sättet. Det är något som stärker stadens varumärke och utan den insikten hade det inte fungerat.

Fallens Dagar har en total budget på 1,5 miljoner kronor. En halv miljon avsätts ur kultur- och fritidsnämndens budget, medan resten finansieras av de kommunala bolagen, Vattenfall och Leissner Data.

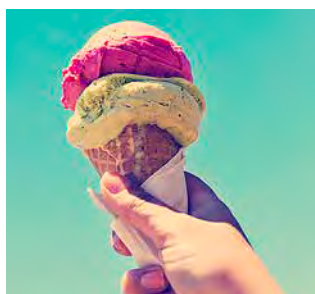
– Jag har aldrig uppfattat att kostnaden är en stor fråga för kommuninvånarna, utan min känsla är att även trollhättborna uppskattar Fallens Dagar och ser det som en av sommarens höjdpunkter. Trots att det är så mycket människor i rörelse är det dessutom väldigt lite problem med fylla och misshandel, enligt polisen. Och det har förstås att göra med att vi försöker göra ett familjevänligt arrangemang.

ÄVEN BLAND ARTISTERNA börjar Sveriges äldsta stadsfestival bli mer och mer attraktivt och Marcus Rudströms kontaktnät i branschen bidrar också till att få populära namn hit. Om sedan solen dessutom skiner brukar succén vara given.

– Fast jag har slutat oroa mig för vädret. Det är en av få saker jag faktiskt inte kan påverka. ♥

SOMMAR

Under sommaren öppnar vi upp för spontana samtal
och skönt häng, både i och utanför kyrkorna.
Kom förbi om du har lust.

EN RIKTIG CAFÉSOMMAR MED SOL, BAD OCH GLASS

Att fika är viktigt. Man hinner pausa lite och prata om det mesta. Under sommaren har du alla möjligheter att hämta andan när kyrkan bjuder på soliga caféstunder.

I Götalundens nyrenoverade kyrka är det lite extra spännande i år. Både nya lokaler och ny dag blir det för sommarfika. Istället för onsdagar är det i år SommarMåndag som gäller kl 10-12.

– Det brukar vara väldigt mycket besökare och i år kör vi totalt nio måndagar med start den 27 juni. Alla är välkomna och om vädret är gott så sitter vi ute, annars har vi ju vårt nya fina café i entréavdelningen, säger diakonen Elisabet Andersson.

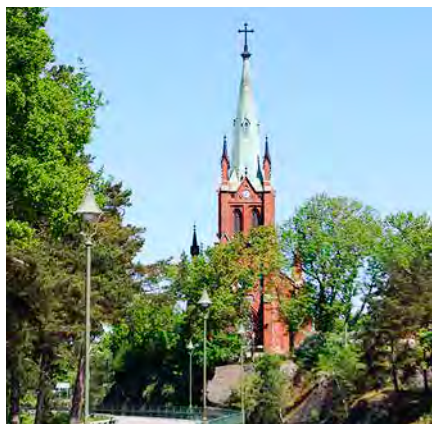
Under sommaren blir det dock semesterpaus för fredagarnas populära tacokvällar, som ibland lockar upp emot 60 tacosugna gäster i alla åldrar. Istället satsar Götalunden på Glasscafé under de tre fredagarna 17 juni, 22 juni och 19 augusti kl 16-19.

– Men i höst är tacokvällarna självklart tillbaka igen, lovar Elisabet Andersson.

FIKATIPS INFÖR SOMMAREN

27 juni - 22 augusti	SommarMåndag i Götalundens kyrka, kl 10-12
17 juni, 22 juni & 19 augusti	Glasscafé på fredagar i Götalundens kyrka, kl 16-19
Juni – augusti	Sommarcafé varje onsdag i Kyrkans hus, Drottningg 42, kl 10-12
12 juli - 29 juli	Sommarcafé på Gräsviken, tisdag - fredag kl 10-16. Ta med badkläder och ta ett dopp i Öresjö!
30 juni – 4 augusti	Torsdagssamling i Lextorpskyrkan kl 14-16. Vissa dagar gör vi utflykter istället.

SOMMARÖPPET I TROLLHÄTTANS KYRKA

Trollhättans kyrka är byggd i nygotisk stil och reser sig med sitt 40 meter höga torn över fallen. Den ritades av A.W Edelswärd och invigdes på tacksägelsedagen 1862. Passa på att besöka den över 150 år gamla byggnaden när den håller sommaröppet som så kallad Vägkyrka under sex veckor. Många förbipasserande turister brukar stanna till, men självklart är alla trollhättebor också välkomna. Varför inte ta med besökande gäster på en trevlig utflykt? Sommarens vägkyrkovårdar kan berätta mer om kyrkobyggnaden och bjuder dessutom på fika.

SOMMARTIDER I TROLLHÄTTANS KYRKA

20 juni-14 aug	Alla dagar, kl 11-18
15-17 juli	Fallens Dagar, kl 11-19

MIDSOMMAR I LEXTORP OCH GÖTALUNDEN

MIDSOMMARFIRANDE

Onsdag 22 juni	Götalundens kyrka, kl 10-12
Fredag 24 juni	Lextorpskyrkan, kl 14

På midsommarafton är du välkommen till Lextorpskyrkan för att dansa kring midsommarstången. Sjuntorps folkdanslag uppträder. Det serveras midsommarens läckra bakverk och för barnen finns det även fiskdamm. Vid Götalundens kyrka tjuvstartar midsommarfirandet redan onsdagen den 22 juni. Stången reses till tonerna av dragspelsmusik, innan ringdansen startar. Mycket välkommen till sommarens ljusaste festligheter.

Fotos593 / Shutterstock.com

TVÅ AVKOPPLANDE PILGRIMSVANDRINGAR

En stilla och skön promenad ger ny energi och tid att tänka i en stressig vardag. I sommar anordnas två pilgrimsvandringar i Trollhättan på cirka 7-8 kilometer. Vi går i lugnt tempo och tar en paus. Ta gärna

med Hans-Erik Lindströms Lilla Pilgrimsboken om du har, annars finns den att köpa eller låna ifall du vill läsa mer om pilgrimsvandringens långa historia.

MIDSOMMARFIRANDE

Onsdag 6 juli	Start vid Trollhättans kyrka, kl 18
Onsdag 3 augusti	Start vid Lextorpskyrkan, kl 18

TRIVSEL FÖR ALLA ÅLDRAR

Mycket lek, gemenskap och fika blir det för stora och små vid Lextorpskyrkan i sommar. Några av dagarna anordnas det också utflykter till Kyrkans gård i Gräsviken.

SOMMARÖPPET I LEXTORPSKYRKAN

21 juni - 28 juli, kl 10 - 12, tisdag, onsdag, torsdag

Kesän jumalanpalvelukset klo 14:
12/6 Götalunden, 19/6 ja 26/6 Lextorp sekä
jälleen 28/8 alk. Lextorpin kirkko. Lue lisää på
www.svenskakyrkan.se/trollhattan/suomeksi

Läs mer om allt som händer på svenskakyrkan.se/trollhattan eller på [facebook.com/svenskakyrkantrollhattan](https://www.facebook.com/svenskakyrkantrollhattan) hittar du varje dag allt som är på gång. Även i tteLa och 7Dagar har vi återwwkommande information.

SKÖNA SÖNDAGAR PÅ GRÄSVIKEN

Under fyra sköna sommareftermiddagar åker vi ut till Gräsviken för att fira gudstjänst kl 15 – gärna ute om det är fint väder. Efter gudstjänsten finns möjlighet att fika och koppla av med bad, sol och vacker natur. Hoppa på bussen och följ med! Turen tillbaka till Trollhättan går omkring klockan 18. Arrangeras med stöd från Britta Lundqvist Stiftelse.

KLOCKAN	BUSSTIDER TILL GRÄSVIKEN
13.50	Lextorpskyrkan
14.00	Drottninggatan nedanför Kyrkans Hus
14.10	Götlundens kyrka
14.25	Skogshöjdens kyrka
DATUM:	3 juli, 10 juli, 24 juli och 7 augusti

FÖRDJUPANDE TEMAKVÄLLAR: ORDET & BORDET

De uppskattade bibel- och samtalsgrupperna får en lite annan form under sommaren. Under tre temakvällar i juni, juli och augusti finns möjligheten att vara med och fördjupa sig i skapelsen, gudsbilder och dopet. Varje kväll inleds med lite gott att äta samt ett föredrag på det aktuella temat.

Kostnad: 20 kr/gång. Ingen föranmälan.

TEMAKVÄLLAR: ORDET & BORDET	
Skapelsen Tisdag 28 juni Kl 18.00	Götlundens kyrka Marie-Louise Bengtsson
Gudsbilder Tisdag 19 juli Kl 18.00	Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson, Helena Cervin och Erik Gustafsson delar Guds- bilder genom sång och musik.
Dopet Tisdag 9 augusti Kl 18.00	Kyrkans Hus, Drottninggatan 42, Maria Classon

EKUMENISK UTMHUSGUDSTJÄNST UNDER FALLENS DAGAR

Under den sista dagen på stadsfestivalen Fallens Dagar arrangeras en stor ekumenisk utomhusgudstjänst kl 10.30 vid Tunet, med härlig utsikt över fallfåran. Efter fallpåsläppet kl 12 serveras det kaffe vid Trollhättans kyrka. Det går buss till Tunet från fyra olika platser enligt tidtabellen nedan. Bussen går sedan tillbaka från Trollhättans kyrka runt klockan 13.

KL	BUSSTIDER TILL TUNET
9.20	Lextorpskyrkan
9.30	Drottninggatan nedanför Kyrkans Hus
9.40	Götlundens kyrka
9.55	Skogshöjdens kyrka

UNIK JUBILEUMSGUDSTJÄNST

Helgen den 20-21 augusti firar Trollhättans Stad 100 år med en stor folkfest i centrum och uppträdanden av bland annat Galenskaparna med Claes och Anders Eriksson samt Darin, Doug Seegers och Jill Johnson. Söndagen den 21 augusti kl 11 anordnas också en Jubileumsgudstjänst för hela Trollhättans pastorat i Trollhättans kyrka.

– Denna söndag samlas alla våra församlingar kring en gemensam gudstjänst och planeringen pågår för fullt, säger kyrkoherde Maria Classon.

JUBILEUMSGUDSTJÄNST, TROLLHÄTTAN 100 ÅR	
Söndag 21 augusti	Trollhättans kyrka, kl 11

Sjukhuskyrkans andaktsrum på NÄL är alltid öppet. Varje helgfr onsdag kl 16 hålls mässa och gudstjänst alla söndagar kl 16.

Konserter, föredrag eller andra evenemang som Trollhättans pastorat anordnar sker i samarbete med studieförbundet Sensus.

INFÖR HÖSTEN 2016 planerar vi att starta elva nya konfirmandgrupper i Trollhättan, med konfirmation under våren och sommaren 2017. Fram till den 31 augusti kan du som går i årskurs 8 anmäla ditt intresse.

Du kan välja att läsa för att du redan tror på Gud och vill bekräfta din tro. Du kan också gör det för att helt enkelt lära dig mer om kristendomen, eller så kanske du är nyfiken och vill bilda dig en egen uppfattning om tro och kyrka.

I vilket fall som helst lovar vi att du får ett intressant år med spännande diskussioner, nya perspektiv på tillvaron, mycket skratt och många nya vänner.

Under konfirmandtiden pratar vi om livet, döden, tro och allt annat som är värt att fundera över – men som vi människor kanske pratar om alldeles för sällan.

Det är rätt skönt när man upptäcker att man inte är ensam om att ha olika funderingar.

Nästa omgång konfirmationsgrupper startar i september 2016. Du kan välja att träffas på vardagar, helger eller under skolloven med stor flexibilitet för träning, skola och familj.

Konfirmationen är en bekräftelse på dopet. Om du inte är döpt i svenska kyrkan, så löser vi det under konfirmandtiden.

Det kostar inget att konfirmera sig och vi hittar på mycket roligt. Bland annat åker vi på helgläger till Gräsvikens kurs- och lägergård vid Öresjö utanför Trollhättan.

Tala om för oss i samband med din anmälan om du har behov av särskilt stöd.

Är det något du undrar är du välkommen att ringa församlingspedagogen Yvette Andersson, tel 0520-47 29 71. Läs mer och göra din anmälan på:
svenskakyrkan.se/trollhattan/konfirmation

VÄLKOMMEN MED
DIN ANMÄLAN SENAST
31 AUGUSTI 2016

svenskakyrkan.se/trollhattan/konfirmation

